

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการ เรื่องรักษต้นไม้ในชุมชน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยใช้โครงงาน

The Organizing Integrated Learning Activities “Community on Trees Conservation
Unit” Using Project for Grade 5

พรพกา ชำนาญวงษ์ (Pornpaka Chumnawong)* ดร.อังคณา ตุงคะสมิต (Dr.Angkana Tungkasamit)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยนักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักษต้นไม้ในชุมชน กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยนาจะเข้หนองแปน อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หน่วยบูรณาการ เรื่องรักษต้นไม้ในชุมชน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ โครงงาน จำนวน 9 แผน (17 ชั่วโมง) 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามวัดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากหน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน พบว่า นักเรียนร้อยละ 77.78 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้านความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนพบว่าหลังจากได้รับการสอนโดยใช้หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักษต้นไม้ในชุมชน ผู้เรียนมีความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the learning achievement of the students by means learning achievement of 70% of the full marks and 70% of the students pass the prescribed criterion 2) to study the awareness of the students towards environmental conservation by Organizing Integrated Learning Activities on “Community Trees Conservation Unit”. The samples were 27 grade 5 students at Ban HuaNa Chorrakae Nongpan School, Nong Rue District, Khon Kaen Province during the second semester of the 2009 academic year. The tools used for the study included 1) integrated learning unit (project) on “Community Trees Conservation” using nine lesson plans for 17 hours 2) learning achievement test 3) a questionnaire on the awareness towards environmental conservation, and 4) observation sheets for observing the awareness of the students. The collected data were analyzed by means, percentage, and standard deviation. The result showed that the students, after being taught by using the Organizing Integrated Learning Activities on “Community Trees Conservation Unit” made a mean score of 77.78 % of the full marks which is higher than the prescribed criterion of 70% and 80 % of the 27 students passed the prescribed criterion. The Student’s awareness towards environmental conservation before and after being taught by Organizing Integrated Learning Activities on “Community Trees Conservation Unit” were significantly different at the .05 level of significance. This proves that the students’ mean posttest score on their awareness towards environmental conservation was significantly higher than their pretest one.

คำสำคัญ : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการ โครงงาน

Keywords : The Organizing Integrated Learning , Project

* นักศึกษา หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และสังคมมนุษย์ อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทาง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งผลให้ประชากรมนุษย์มี อัตราเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งในการดำรง ชีวิตของ มนุษย์นั้น จำเป็นต้องบริโภคทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย อีกทั้งการขยายตัว ทางเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นตัวเร่งให้การนำ ทรัพยากรมาใช้ได้ง่ายและเร็วขึ้น ทำให้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างจำกัดลดปริมาณลงจนขาด สมดุลทางธรรมชาติ (สมพร.2539)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีความมุ่ง หมายพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม ในการ จัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและ เต็มตามศักยภาพ ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูป การศึกษาคือการปฏิรูปการเรียนรู้ (กรมวิชาการ. 2546)

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะยึดหลักการ เรียนรู้ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ.2545 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ ความสำคัญในเรื่องขององค์รวม และการบูรณาการ เป็นอย่างมาก การสอนแบบบูรณาการเป็น กระบวนการสอนของครูที่จัดกระบวนการเรียนรู้ ผสมผสานระหว่าง กิจกรรมทางวิชาการกับกิจกรรม ในด้านต่างๆ ทั้งศิลปะ ดนตรี กีฬา จริยธรรมและ ทักษะชีวิตทางสังคมให้ผู้เรียน โดยเน้นกิจกรรมการ เรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีทางเลือก มี อิสระมีความยืดหยุ่นและเน้นการมีส่วนร่วม มีการวัด และประเมินผลหลายวิธีและทุกด้าน โดยเน้นการ

พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ(เบญจมาศ .2548)ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา นั้น มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สภาพและความเปลี่ยนแปลงของสังคมในบ้านและ ชุมชน ตลอดจน การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มุ่งให้ผู้เรียนรู้ถึงสภาพปัญหากระบวนการแก้ปัญหา และสามารถนำประสบการณ์ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อ การดำรงชีวิต (กรมวิชาการ. 2551)

การจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน เป็น กระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของตนเอง ซึ่งอาศัย กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือกระบวนการอื่นๆ ที่เป็นระบบ ไปใช้ในการศึกษาหาคำตอบในเรื่องนั้นๆ (สุวิทย์ .2545) โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้โครงงาน เป็น วิธีการเพิ่มพูนความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ด้วยกิจกรรม โครงงาน ประสบการณ์ตรง คำถามชี้นำในบท ปฏิบัติการ เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาและเข้าใจถึง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อม การ สืบสวนและสัมผัสสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง เป็น วิธีที่จะ สร้างความรู้และเจตคติที่ดี ให้มีความพร้อมที่จะเข้าไป มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า หลังจากผู้เรียนได้เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน เรื่อง รักษ์ต้นไม้ในชุมชน ที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้นแล้ว จะทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมสูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น มี ความรักและห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นพื้นฐานใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งนำความรู้ที่ได้ไปปรับ ใช้ในชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนโดยนักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2 เพื่อศึกษาความตระหนักในการ

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่อง รัศมีต้นไม้ใน
ชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

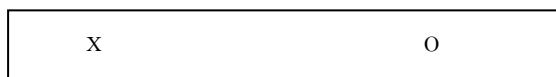
1. ขอบเขตการวิจัย

1.1 กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านห้วยนาจะเข้หนองแปน ที่ศึกษาอยู่ใน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 27 คน

1.2 ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัยที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนทดลอง (Pre –Experimental
Design) แบบกลุ่มเดียวทดสอบหลังเรียน (One - Shot
Case Study) รูปแบบการวิจัยชนิดนี้เขียนเป็นแผนภูมิ
ได้ดังนี้ (จิตชนก, 2539)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

X เป็นสัญลักษณ์แทน การจัด
กิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการ เรื่อง รัศมีต้นไม้ใน
ชุมชน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้
โครงงาน

O เป็นสัญลักษณ์แทน การ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวัดความ
ตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.3 เนื้อหาการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจัย
กำหนดขึ้นโดยการสร้างหน่วยบูรณาการกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ
กิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ใน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้โครงงาน เรื่อง
รัศมีต้นไม้ในชุมชน

1.4 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากสอนโดยใช้
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่อง รัศมี
ต้นไม้ในชุมชน

2. ความตระหนักในการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.5 ระยะเวลาการศึกษา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ หน่วย
บูรณาการ เรื่อง รัศมีต้นไม้ในชุมชน ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โดยใช้ โครงงาน จำนวน 9 แผน (17 ชั่วโมง)
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถาม
วัดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและแบบ
สังเกตพฤติกรรมด้านความตระหนักในการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม โดยมีลำดับในการจัดทำ ดังนี้

2.1 หน่วยบูรณาการ เรื่อง รัศมีต้นไม้
ในชุมชน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ โครงงาน ผู้
ศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาหน่วยตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร หนังสือ วารสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการสอนโดยใช้โครงงาน 2) ศึกษาหลักสูตร
เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 และคู่มือครู ศึกษาหนังสือ
เอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ 3) ศึกษาเนื้อหา วิเคราะห์เนื้อหา
และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เรื่อง รัศมีต้นไม้ใน
ชุมชน 4) วิเคราะห์หลักสูตร เขียนคำอธิบายรายวิชา
กำหนดหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการ
เรียนรู้ตามหลักการของการจัดหน่วยบูรณาการโดยใช้
โครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 9 แผนการ
จัดการเรียนรู้ 5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น
เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง 6)
นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านความเห็นชอบของ
อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน
ตรวจสอบความถูกต้อง 7) ปรับปรุงแผนการจัดการ

เรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยนาจะเข้ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 27 คน

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาหนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างข้อสอบ 2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา และกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 3) นำผลการวิเคราะห์มาสร้างข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 60 ข้อ 4) หาความเที่ยงตรงแบบทดสอบที่สร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คำนวณหาค่า IOC และเลือกข้อสอบที่ได้คะแนนความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ 30 ข้อนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 5) นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านห้วยบึง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 20 คน 6) นำคะแนนจากข้อ 5 มาหาค่าความยาก-ง่าย (p) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป B_Index, Item Analysis ที่พัฒนาโดย สากร แสงพึง (www.NitesOnline.net) คัดเอาข้อสอบที่มีค่าความยาก-ง่าย (p) ที่ระดับ 0.2-0.8 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82 6) นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบเก็บข้อมูลต่อไป

2.3 แบบสอบถามวัดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามขั้นตอนดังนี้

1) สร้างแบบสอบถามวัดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลักษณะจะเป็นแบบเลือกตอบมีทั้งปลายปิดและปลายเปิด คำถามปลายเปิดจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างอิสระ 2) นำแบบสอบถามวัดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ และให้ข้อคิดเห็น 3) ปรับปรุง แก้ไข แบบสอบถามวัดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ให้สมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังเกตความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนทดลอง (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียวทดสอบหลังเรียน (One - Shot Case Study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่อง รักย์ต้นไม้ในชุมชนโดยนักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปและเพื่อศึกษาความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักย์ต้นไม้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนั้นจึงขอเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักย์ต้นไม้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่าจำนวนนักเรียน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 ของนักเรียน

ทั้งหมดมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉลี่ย 16 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือนักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งที่ใกล้ตัวและคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน รวมทั้งได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การศึกษานอกสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ในชุมชนและการได้รับความรู้จากวิทยากรในท้องถิ่น ที่ชุมชนให้ความเคารพนับถือ การได้รับรู้ปัญหาด้าน สิ่งแวดล้อมในชุมชนและพยายามแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วย ตัวเองตามแนวทางที่ได้เรียนรู้มา โดยใช้รูปแบบ กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การได้ปฏิบัติจริง ส่งผลให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้และยังสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พวงพยอม (2545) ตำราญ (2546) ปวีณา (2551) ที่ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หน่วย การเรียนรู้แบบบูรณาการ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ส่วนนักเรียนที่ ได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ของจำนวน นักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนกลุ่มนี้ เป็นเด็กเรียนช้า การเขียนและการอ่านหนังสือยังไม่ คล่อง ซึ่งต้องอาศัยความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ ในการ อ่านอธิบาย ให้คำแนะนำ หรือมอบหมายหน้าที่ให้ เหมาะสมกับความสามารถในแต่ละด้านของการร่วม กิจกรรม ซึ่งนักเรียนให้ความสนใจและให้ความ ร่วมมือเป็นอย่างดี จากที่กล่าวมา การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักษ์ ดินไม้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถพัฒนา คุณภาพนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. การศึกษาความตระหนักในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักษ์ดินไม้ใน

ชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการ วิเคราะห์ความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หลังจากได้รับการสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้หน่วย บูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักษ์ดินไม้ในชุมชน ผู้เรียนมีความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูง กว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักษ์ ดินไม้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นกระบวนการที่เปลี่ยนจากครูเป็นศูนย์กลางมา เป็นการให้แหล่งเรียนรู้และปัญหาสิ่งแวดล้อมใน ชุมชนเป็นที่ศึกษาหาความรู้ นักเรียนเป็นผู้ลงมือศึกษา ค้นคว้าพร้อมกับหาแนวทางแก้ปัญหาเองโดยใช้ แนวทางทางวิทยาศาสตร์ผ่านขั้นตอนการเรียนรู้แบบ โครงงานนำไปสู่การเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับปิยวรรณ (2551) ได้จัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยการสอนบูรณาการ แบบคู่ขนานด้วย วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อ เปรียบเทียบเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ นักเรียนก่อนและหลังการสอน ผลปรากฏว่านักเรียนมี เจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าก่อนได้รับ การเรียนรู้ที่ระดับ .05 และลัดดา (2544) ได้พัฒนา หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหลังจาก ใช้หลักสูตรท้องถิ่นสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนหลังจากใช้หลักสูตรท้องถิ่นสูงกว่า ก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

จากการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วย บูรณาการ เรื่องรักษ์ดินไม้ในชุมชน สำหรับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้โครงงาน สามารถพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดย นักเรียน

จำนวนร้อยละ 77.78 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มโดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้านความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนพบว่าหลังจากได้รับการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการโดยใช้โครงงาน เรื่องรักษ์ต้นไม้ในชุมชน ผู้เรียนมีความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1. เนื่องจากเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ผู้สอนควรวางแผนการใช้เวลาและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการต้องอาศัยความร่วมมือจากครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระ ผู้สอนจำเป็นต้องนำข้อมูลที่ได้มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่กันและกัน เพื่อจะได้พัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำรูปแบบหรือวิธีการสอนรูปแบบอื่นๆ มาทดลองกับนักเรียนเพื่อพัฒนาความรู้และเจตคติ ความตระหนักต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของนักเรียนในระดับชั้นอื่นเพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ.2546.พระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542.และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ

ภัณฑ์(ร.ส.พ.).

กรมวิชาการ. 2551 .หลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 . กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์กรมศาสนา

ชิดชนก เจริญใจ.2539.วิธีวิจัยทางการศึกษา.พิมพ์ครั้งที่

ที่ 3 ปัตตานี: โครงการผลิตตำรา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว. 2548 การสอนแบบบูรณา

การ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาการ

เรียนรู้.

ปวีณา ภูแดนดิน.2551.การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

แบบบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เรื่องทรัพย์สินในดินท้องถิ่นของเรา สำหรับ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโคกคำ

วิทยา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

สาขาสังคมศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปิยวรรณ ประเสริฐไทย.2551. ผลการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนแบบบูรณาการแบบ

คู่ขนานด้วยวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่อง

ลำห้วยบอง สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2 วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาสังคมศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พวงพยอม วรารัตน์.2545. การสร้างหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณา

การ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประถมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ลัดดา สีตาน้อย,นิลฉวี พัทธกิจ,ธีรชัย เนตรดอนมศักดิ์

อัญชลี สารรัตน์.2544. การพัฒนา

หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อสร้างจิตสำนึกใน

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียน

มัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอน้ำพอง

จังหวัดขอนแก่น .ขอนแก่น: คณะ

ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สาธา แสงพึง. โปรแกรมตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบ

B- Index ค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2552

จาก [http://www.nitesonline.net/download](http://www.nitesonline.net/download/download_list.htm)
/download_list.htm

สมพร จันทร์มณี.2539.การพัฒนารูปแบบปฏิบัติการ

การศึกษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา

มหาบัณฑิต สาขา การประถมศึกษา

ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา

สำราญ ตั้งศรีทอง.2546. การสร้างและพัฒนาหน่วย

การเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการ กลุ่ม

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์

ปริญญา มหาบัณฑิตสาขาวิชา

ประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. 2546. 20 วิธีจัดการ

เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

ค่านิยม และการเรียนรู้โดยการ

แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ:

ภาพพิมพ์.